

פרשת דוד

יו"ל ע"י מוסדות "מקדש לדוד" ישראל
 בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א
 בן הצדיק המלובן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי **חיים פינטו** זע"א

פרשת בהר

1128 יג אייר תשפ"ב

זמני השבת

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

7:11	7:02	7:08	6:52
הדלקת נרות			
8:09	8:12	8:11	8:08
מוצאי שבת			
8:50	8:54	8:52	8:50
רבנו תם			

הילולא דצדיקיא

- יג. רבי ישעיה הלוי, בעל 'באר היטב'
- יג. רבי יעקב אבולעפיה
- יד. רבי אליהו חיים מייזל רבה של לודז
- יד. רבי יהודה בר אלעאי
- טו. רבי אלעזר בן ערך
- טו. רבי דוד יהודיף
- טז. רבי רפאל עבו, אב"ד תל אביב
- טז. רבי מאיר, מהר"ם מלובלין
- יז. רבי שבתאי בוחבוט, אב"ד בירות
- יז. רבי יעקב ניסן רוזנטל, אב"ד חיפה
- יח. רבי דוד הקשר מראשי ישיבת 'קול תורה'
- יח. רבי דוד מסעוד, מח"ס 'נהגו העם'
- יט. רבי מנחם מנדל מרימנוב
- יט. רבי עזרא עטייה ראש ישיבת 'פורת יוסף'
- כ. רבי יוסף וולטוך
- כ. רבי מאיר ברנדסדורפר בעל 'קנה בשם'

משביר לדוד החרות האמיתית שאין שני לה

"כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים אני ה' א-להיכם" (ויקרא כה, נה)
 רבות הן ההזדמנויות שבהן הזכירה התורה את מציאותם של בני ישראל כעבדים לקב"ה, שלאחר שעם ישראל השתעבד לעם המצרי במצרים, הקב"ה גאלם ביד רמה ובזרוע נטויה ואף העניק להם את התורה, על מנת שישתחררו מעול שיעבוד מצרים באופן מוחלט וסופי ויוכלו להשתעבד לה' יתברך לבדו.

והנה התורה מצד אחד היא טורח משא ושיעבוד, מתוך כך שאדם נדרש לוותר על רצונותיו ותאוותיו ולהקריבן תחת רצונו של הקב"ה. ולעיתים ההליכה בדרך ה' עלולה לגרום להפסד כספי, בושה וכיוצא בזה, אך למרות כן האדם מצווה להישמע לדברי התורה הקדושה ולנהוג על פיה. והנה מצינו דבר מעניין שלמרות שהתורה היא בבחינת שיעבוד לאדם, נאמר (אבות ו, ב) "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה". ולאור זאת יש לעורר ולהקשות האם התורה היא בבחינת עול ושיעבוד, או שמא יש לה גדר של חרות עד כדי כך שהעמל ויגיעה בה נכנס לגדר של בן חורין.

ונראה להשיב שאכן קבלת עול תורה ומצוות הינם בגדר שיעבוד ועבדות, וזו אכן הייתה המטרה של הקב"ה בנתינתו לנו את התורה, להסיר מעלינו את עול שיעבוד מצרים ולהכניסנו תחת עול שיעבוד תורה ומצוות, אך למרות כן, כל השומר את התורה ומצוותיה מתקיים בו הנאמר 'עבד ה' הוא לבד חופשי'. ובכדי להבין במה דברים אמורים, נסביר ונאמר על פי משל:

בערב חג הפסח, האדם משועבד לניקיון ביתו מתוך כך שעליו להסיר את החמץ מכל פינה וסדק בביתו. ומי כמונו יכול להעדיף שיעבודת הניקיון לפני חג הפסח הינה בגדר שיעבוד ועבדות ודורשת עמל רב, אך כשחג הפסח מתקדש ובא עלינו לטובה, אזי כל תחושת העבדות שחשנו עד עתה נעלמת ומשתכחת כלא הייתה, ועתה אנו חשים כבני חורין הפנויים מכל עמל וטרדה.

כמו כן ברוב בתי ישראל ערב שבת הינו זמן דחוק ולחץ, והכל טרודים ועסוקים בהכנות השבת המשמשת ובאה. ואדם זר אשר יקלע ביום שישי לבתינו, לבטח יבחין בפעילות מרובה, ולעיתים אף ירגיש בלחץ המרחף בחלל האוויר, אך כאשר מגיע זמן כניסת השבת, האשה מזליקה נרות והגברים ממהרים לבית התענוג, מייד תאורה גדולה עוטפת את הבית, וכולם חשים חלונות ומנוחה, כמאמר חז"ל 'באה שבת באה מנוחה'. ועל כך אמרו רבותינו (ע"ז ג, א) 'מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת', כלומר מי שהתאמץ והתייעץ מבעוד מועד בערב שבת, אזי ניתנת בידו הזכות לחוש את השלווה והרוגע שהינם מעצם השבת, ואף יוכל להתענג ולהינות ממטעמי השבת.

ויש לנו להקיש מזמנים דחוקים ולחוצים אלו כערב פסח וערב שבת, לזמנים בהם אנו מחויבים לקיים מצוות הדורשות מאיתנו ריבוי עמל ויגיעה. ואין כל ספק שלעיתים קיים

המצוות מצריך את האדם לאזור כוח וחיל בעבודת ה', ואף להילחם כנגד יצרו הרע המנסה בכל כוח לשעבדו ולהעבידו תחת מרותו, על מנת שלא ישתעבד לעול התורה ומצוותיה.
 אך בזמן שאדם מצליח לגבור על יצרו הרע ולהשכים מוקדם בבוקר בכדי להתפלל במניין, אותה תחושת עול ועבדות שחש ברגע שהיה לו להתנתק מחבלי שנתו, מתחלפת עד מהרה בתחושת שמחה ושלווה הממלאים אותו, כיוון שהצליח להתגבר על עצמו ולכונן את יצרו תחתיו.

וזהו שאמרו חז"ל (אבות ו, ב) 'אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה', כלומר בן חורין מהיצר הרע וחופשי מאחזיתו הקלוקלת, וכאשר היצר הרע כבר לא אורב לפתחו של האדם ואינו משעבדו אליו, אזי קיים המצוות עם כל העמל שבהן גורם לו לחוש סיפוק ושמחה שהם הם החרות האמיתית שאין שני לה.

ואמנם אל לנו להתעלם מכך שקיים התורה והמצוות יש בהם גדר של עבדות, וראיה מעבד עברי העובד בבית אדונו שש שנים, ואילו בשנה השביעית על אדונו לשלחו לחופשי, כנאמר (שמות כא, ב) 'כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי חנם'. וכתוב בתורה הקדושה שאם בשנה השביעית העבד אינו חפץ לצאת לחופשי, על אדונו לקחת אותו אל הדלת או אל המזוזה ולרצוע את אוזנו והוא נעשה עבד לעולם, כלומר עד היובל.

ושאלו רבותינו ז"ל (קידושין כב, ב) 'ומה ראה אוזן להירצע מכל שאר איברים שבגוף' - אמר רבי יוחנן בן זכאי, אוזן זאת ששמעה על הר סיני לא תגנוב והלך וגנב - תירצע, ואם הוא מבקש להמשיך למכור עצמו לעבד, ראוי לאוזנו להירצע מתוך כך שאוזנו שמעה 'כי לי בני ישראל עבדים', ולמרות כן ביקש לקנות לעצמו אדון.

והוסיפו ודרשו חז"ל מה נשתנו דלת ומזוזה מכל הכלים שבבית שדווקא לידם רוצעים את אוזן העבד, אלא שאמר הקב"ה - דלת מזוזה שהיו עדים כשפסחתי על המשקוף ועל שתי המזוזות ואמרת כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם ולא עבדים לעבדים, ראוי לו לעבד שביקש אדון לעצמו שאוזנו תירצע בפניהם.

ומענין זה נמצאנו למדים שאכן בני ישראל משועבדים לה' לבדו ולתורתו, ובאם הם מבקשים להשתעבד לאדם אחר שיעבוד עולמים, באת התורה ומענישה אותם על כך בזה שמורה לבעל הבית לרצוע את אוזן העבד. ונראה לומר שעבדות ה' אין משמעותה סבל וצער כשאר עבדויות שבעולם, אלא עבדות זו באה לבטא את הקשר והמחויבות שיש לבני ישראל כלפי בוראם, ואדרבה, בזמן שאדם מקפיד לשמר ולהעצים עבדות זו, עד מהרה הוא חש בן חורין אמיתי.

דברי הנמים

פרפראות לפרשה
משולחנם של חכמי התורה

ברכתם של חקלאים

הסיפור האנושי, מחמם הלב, המצוטט מתוך הספר 'מצוות בשמחה', שהתרחש בבית משפחת לגטיבי, אינו מתמקד רק בהתרגשות המשפחתית עם שובו לביתו של הבר, 'הפצוע הקשה ביותר באינת'פאדה'.

בעוד שב'קרן השביעית' מגדירים את מה שקרה כ'פירות שביעית', דהיינו שהנס הגלוי שאירע למשפחה הנכבדה, ממייסדות המושב, התרחש בזכות שמירת השמיטה, הרי שהחקלאי הוותיק עצמו מבקש להצטנע קמועה: 'אינני ראוי שיעשו לי ניסים כל-כך גדולים', הוא אומר; 'רפואתו של בני הגיעה בגלל התפילות המרובות שנישאו עליו בכל רחבי תבל'.

הכל החל בהחלטה על שמירת השמיטה של האב, משה, תוך שהוא מחליט להפקיר את פירותיו לחלוטין ולא להעבירם אפילו לאוצר בית דין, מה שהביא בעונת הקיץ המזוין יהודים למטעו, שיצאו משם כשהם עמוסים בסלי-שיזפים ואגסים, נקטרינות ואפרסקים. ואם לא די בכך, הרי שאוטובוסים מלאים בילדי ת"תים הגיעו אף הם למטעים, כדי לראות מקרוב כיצד שומרים שמיטה.

עם תחילת השנה השמינית, כשביקש להתחיל בעבודת הקרקע, נתקלו הוא ומשפחתו בטרגדיה נוראה, כשבנו, יגל, נפגע אנוש מירי של צלף בחברון, בעת ששמר בפרשת 'חיי שרה' על המתפללים במערת המכפלה.

כבר בשלבים הראשונים הביעו הרופאים את דעתם ואמרו שאין כל סיכוי שהוא יצא בשלום מהפגיעה. למול היאוש שניבט מעיניהם של אנשי הצוות הרפואי, ביקש החקלאי מראשי 'קרן השביעית' להיכנס אל גדולי הדור, ובראשם מרן הגר"ח קנייבסקי זצ"ל, שיעתירו בתפילה על בנו.

התשובה-ברכה לא איחרה לבוא: ראויה היא השמיטה שתגן בעד יגל. ואכן, לפליאת כל הרופאים, הנס הגדול אכן אירע, והבן שוחרר לביתו, ובעוד כל החברים והשכנים פורצים במחולות, הצביעו האב והבן גם יחד על מטעי השיזפים שבפאתי המושב.

'הרי הכל בזכות השיזפים והכרמים של אבא הנמצאים שם, על המורדות המערביים הסמוכים למושב, והופקרו לחלוטין בשנת השמיטה', אומר הבר, ומוסיף בהתרגשות עזה: אבא לא הפקיר הפעם את המצווה, ובזכות זה השי"ת לא הפקיר אותי'.

זאת ועוד:

מרן הגר"ח קנייבסקי זצ"ל טבע את המושג 'ברכה שמקבלים משומרי שמיטה', והסביר שמי שמתברך משמים בברכת 'וציוותי את ברכתי', יכול ומורשה להעביר את הברכה גם לאחרים.

בחודש סיון תשע"ה, בעיצומה של שנת השמיטה, יצאו כיתות ד' של ביה"ס 'משכונת תמר' באחוזת ברכפלד, לטיול, וביקרו אצל חקלאי שומר שמיטה, דורון טוויג במושב עזריה. חקלאי זה התמסר לשנת השמיטה בצורה בלתי רגילה.

המורות שהיו בסיוור ניגשו אל אשת החקלאי, וביקשו שתברך שתי מורות בצוות בית הספר, אשר לכל אחת מהן יש רק ילד אחד (אצל מורה אחת, הילד היחיד הגיע כבר לגיל 15, ואצל השניה הוא בן 5). הן תיארו בפני אשתו של החקלאי את צערן ויסוריהן של המורות הללו, על שאינן זוכות לילדים נוספים.

האשה הבטיחה שתתפלל, וקיימה את דבריה. והנה, 9 חודשים לאחר מכן, ערב שבת קודש פרשת 'ויקהל-שקלים', זכו שתי המורות להכניס את בניהן שנולדו להן למזל טוב, בביתו של אברהם אבינו! הדבר היה בבחינת הבלתי יאמן, שתי המורות זכו ללדת באותו יום, לאחר שאשת החקלאי בירכה אותן. מה רבו מעשיך ה'! וציוותי את ברכתי, כפשוטו.

היתה זו עוד ברכה של חקלאי שהתקיימה, וכפי שאמר מרן הגר"ח קנייבסקי זצ"ל שכדאי לקבל ברכה מאנשים אלה שמסרו את נפשם על שמירת השמיטה, ועשו הכל למענה.

במסילת נעלה

שביבי אמונה ובטחון
מפקנסו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

צינור להעברת השפע

זוכר אני כי הפעם הראשונה שבה תרמתי לצדקה סכום כסף גדול מן המקובל, הייתה כאשר התגוררתי בצרפת.

באותו היום בא לפניי אדם עני, והתחנן שאתרום מכספי להכנסת בתו לחופתה.

עד לאותו יום הייתי רגיל לתרום לעניים סכומים קטנים, וכך חשבתי לעשות גם כאשר עני זה עמד לפניי, אולם לפתע דמיינתי לעצמי מה היה קורה אילו הייתי אני עומד במצבו המביש של העני והייתי חס ושלום נזקק לחסדי הבריות עבור הכנסת ביתי לחופתה, ובאותו רגע התגברתי על עצמי ונתתי בידו סכום כסף גדול מאד.

והנה, מעיד אני על עצמי שמיום שגיליתי את אפשרות נתינת הצדקה ביד רחבה ובסכומים גדולים - זכיתי לתרום באופן זה שוב ושוב, וברוך ה' עד היום לא חסרתי דבר.

עלינו לדעת כי בעולם הזה אנו רק צינור להעביר את הכסף לנזרקים ולנזקקים. ביכולתנו להיות צינור צר שדרכו מועברים סכומים קטנים, והזכויות על כך מעטות, אולם ביכולתנו להיות צינור רחב שדרכו הקב"ה מעביר לבריותיו סכומים גדולים, ואז גם זכויותינו תהיינה רבות וגדולות לאין שיעור.

זכורתי שבאחת השנים זכיתי להיות מוזמן לכנס התרמה ל'ישיבת 'קול תורה' שבירושלים, וזכיתי לשבת לצידו של ראש הישיבה הרה"ג רבי משה יהודה שלזינגר שליט"א.

כדי לחזק את הציבור הרמותי את תרומתי בסכום כסף מסוים, ולאחר מכן הכפלת את תרומתי, כדי ששאר המשתתפים יקחו דוגמא ויתרמו אף הם למען החזקת ישיבה גדולה ומפוארת זו.

באותה העת, כשהכפלתי את סכום התרומה, לא ידעתי כלל מנין אפרע אותו, ועל כן נשאתי תפילה לבורא העולם שיסייע בידי לקיים את הבטחתי להעביר לישיבה את תרומתי הכפולה במלואה.

למחרת השתתפתי בחתונת אחד מידידי, ובצאתי מאולם השמחות רץ אחריי יהודי ובידו המחאה הרשומה על סכום נכבד מאד, שהיה אף גדול מן הסכום שהתחייבתי לתרום לישיבת 'קול תורה'.

כאשר אחזתי את המחאה ביד, הרמתי את עיניי לשמים והודיתי לקב"ה ששמע את תפילתי והוכיח לי שהנתניה לזולת - לא רק שאינה גורעת מכספו של הנותן, אלא להיפך, הנתניה גורמת לשפע ברכה כפולה ומכופלת, כפי שאמרו חכמים "עשר בשביל שתתעשר".

ארחות ישראל

הליכות והלכות בין אדם לחברו

קטנים שהזיקו לאחרים

קטנים שגנבו או שהזיקו לאחרים, ראוי לגעור בהם ולחנך אותם שלא יתרגלו לדברים מעין אלו. והוא הדין לכל עבירות שבין אדם לחברו, חייבים בית דין או מחנכים להוכיח אותם ולהרחיקם שלא יבואו תקלות על ידם.

ומכל מקום קטנים שהזיקו אינם חייבים לשלם אלא אם כן הגניבה קיימת בעין. ולפנים משורת הדין הם חייבים לתקן את מה שהזיקו.

מזן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מהות מצות השמיטה

בתחילת הפרשה מובא הפסוק "וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמור", ומקשה על כך רש"י הקדוש ושואל מדוע ציינה התורה והדגישה שהקב"ה פונה אל משה ומצווהו על השמיטה בהר סיני, הרי כל המצוות כולן נאמרו בסיני, ומה המקום להדגיש ולייחד את מצות השמיטה ולהזכיר שאמירתה הייתה בסיני. ומבאר רש"י שכשם שכל פרטי ודקדוקי מצות השמיטה נאמרו בסיני - כפי המפורש בתורה, כך גם כל המצוות כולן על כל פרטיהן ודקדוקיהן נאמרו בסיני - למרות שאין זה אמור במפורש בתורה.

ועל דברי רש"י נתעוררתי לשאול, מדוע מצות השמיטה דווקא נבחרה ללמד לימוד זה, הרי היה ניתן ללמד זאת לישראל על ידי הזכרת מצוות רבות וחשובות אחרות, כגון שבת תפילין וכדו', ובמה נתייחדה מצות השמיטה על פני שאר המצוות בכך שנבחרה ללמד זאת לישראל.

ונראה להשיב שציינה התורה את מצות השמיטה דווקא, משום שקיים מצוה זו דורשת אמונה חזקה בה' יתברך שידאג לפרנסת האדם למרות שהוא בעצמו אינו משתדל לפרנסתו. והנה בזמן שבני ישראל התהלכו במדבר במשך ארבעים שנה, הקב"ה דאג לכל חסרונם בזה שהוריד להם מן מהשמים, ובאר מרים ליוותה אותם בכל דרכם והרוותה את צימאונם. ולא רק לבני האדם דאג הקב"ה במדבר אלא גם לכל הבהמות שהיו עימם. שאם נתבונן נראה שהמדבר הוא מקום יבש אשר אין בו מקום מרעה לצאן ולבקר, ולמרות כן דאג הקב"ה לתזונת הצאן והבקר באופן פלא, והמשיכו להתקיים ברווח למרות תנאי המדבר הקשים.

ומאופן זה שבו הקב"ה זן ופרנס את בניו במדבר ואף דאג לכל צרכי בהמותיהם במדבר, אנו למדים כמה גדולים חסדיו ורחמייו של הבורא על בניו. ורצה הקב"ה ללמד לישראל שכשם שהוא דאג לכל מחסורם במדבר במשך ארבעים שנה ברווח ובכבוד וללא עמל וטורח, כך גם מובטח לכל השומר את השנה השביעית לחומרה, שהקב"ה ידאג לפרנסתו מן השמים, ועל כן אין לו לדאוג על כך כלל וכלל. משום כך הזכירה התורה את מצות השמיטה בהר סיני, כדי ללמדנו שאלו לאדם לדאוג כלל על קיום מצוה זו, אלא יתחזק ויעצים את האמונה בקרבו מתוך כך שייזכר ויראה כיצד הקב"ה זן ופרנס את בניו במדבר.

ובזה נבאר כיצד ציוותה התורה את האדם על מצוה שיש בה חסרון כיש. וביאור הדברים הוא שאם הקב"ה ציווה אותנו על זה הציווי, ברי הוא שביכולתנו לעמוד בזה מתוך כך שכבר הורגלנו בהשגחתו הפרטית ובניסיון של הקב"ה במדבר. וכשם שאדם צריך לשמור את השבת מבלי לדאוג ולחשב את החיסרון כיש שיהיה לו מחמת סגירת העסק בשבת, כך גם בשנת השמיטה שהיא שבת שבתון לה', על האדם להגביר ולהעצים את האמונה בקרבו שהיושב במרומים יחוס וירחם עליו וידאג לפרנסתו בכבוד.

שבת שבתון

א. שנת השמיטה היא הפקר, ואין בה חיוב לתרומות ומעשרות. ואמנם כל זה בפירות הקדושים בקדושת שביעית, דהיינו שגדלו בקרקע של ישראל בארץ ישראל, שכיון שנוהג בהם קדושת שביעית, ואסורים בסחורה וכו', והרי הם מופקרים, לפיכך פטורים מתרומות ומעשרות שהרי הפקר פטור מתרומות ומעשרות. במה דברים אמורים? רק בחקלאי שהפקיר את הפירות, אבל אם לא הפקיר את הפירות, הרי הם חייבים בתרומות ומעשרות בלי ברכה.

ב. פירות של גוי שגדלו בקרקע שקנה בארץ ישראל, אם גמר המלאכה [המירוח] נעשה על ידי הגוי, פירות אלה פטורים מתרומות ומעשרות כמו בכל שנה. אבל פירות של גוי שגמר מלאכתם היה על ידי ישראל, ולקחו ישראל אחר שנתלשו קודם שתיגמר מלאכתן, וגמון ישראל חייבים בתרומות ומעשרות. וכגון הקונה ענבים מגוי שהם מיועדים לעשיית יין, ועשה מהן יין, שהיא גמר מלאכתן, חייב להפריש מהן תרומות ומעשרות, ואף שבכל שנה מברכים על ההפרשה, מכל מקום בשנת השמיטה מפריש בלי ברכה, ולוקח את המעשר ראשון לעצמו ומפריש ממנו מעשר עני ולוקח אותו לעצמו. ואמנם לגבי קדושת שביעית, בכל אופן אין נוהגים קדושת שביעית בפירות של גוי שגדלו בארץ ישראל.

ג. כאשר מפרישים תרומות ומעשרות מפירות שביעית שגדלו באדמות של גויים בשנת השמיטה, כאשר גמר המלאכה נעשה ביד ישראל, יש להפריש מעשר עני. ויש אומרים שמפרישים מעשר שני, שלא יועיל אם יפרישו מעשר עני. והעיקר כדעה ראשונה, ועל הצד היותר טוב נכון לצאת מכל ספק להפריש את המעשר על נתאי אם הוא שני או עני, ולפדותו אחר כך בפרוטה בלא ברכה.

ד. כל מה שראשית גידולו היה אחרי ראש השנה ונקטף בשנת השמיטה על ידי יהודים, מפרישים מהם תרומות ומעשרות בלי ברכה. דהיינו בפירות שלא הופקרו שלדעת מרן הבית יוסף חייבים בתרומות ומעשרות, ולדעת המבי"ט פטורים גם כשלא הופקרו, ולכן יפריש בלי ברכה, וכעדות המהרי"ט.

אמרו חכמים

"דברים הרבה ברא הקב"ה בעולם ובירר לו אחד מהם. ברא שבעה ימים ובחר הקב"ה בשבת, שנאמר (בראשית ב, ג) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ. ברא שנים ובירר לו אחת מהן, שנאמר (ויקרא כה, ב) וְשַׁבְּתָה הָאָרֶץ שְׁבַת לַה'. ברא ארצות ובירר לו אחת מהן - ארץ ישראל, שנאמר (דברים יא, ב): תִּמְיֵד עֵינֵי ה' אֱלֹהֶיךָ פֹּה. וכן הקב"ה קורא אותה ארץ, שנאמר (יואל ד, ב) וְאַתְּ אֶרֶץ חֶלְקוֹ. ברא אומות ובירר לו אחת מהן - אלו ישראל, שנאמר (דברים יד, ב) וּבָרַךְ בְּחֶרֶת ה' לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סֻגְלָה".

לא במקרה בחר ה' ביום השביעי ובשנה השביעית, אלא מפני שהם מתאימים לגילוי הפנימיות. כפי שביאר המהר"ל, שכל דבר גשמי יש לו שישה צדדים, מעלה ומטה וארבע רוחות העולם, והמספר השביעי מבטא את הפנימיות המקודשת שלו (תפארת ישראל מ). ואף ארץ ישראל היא מרכז הארצות, ועם ישראל ביחס לאומות כמו לב באיברים.

נמצא שהשביעית נועדה לגלות את הנשמה הפנימית. בכל ימות השבוע האדם טורח במלאכתו ונשמתו נסתרת, ועל ידי השבת נשמתו באה לידי ביטוי והוא יכול להתענג על ה' בלימוד התורה וסעודות השבת, ומתוך כך הוא מבין את ערך עבודתו בששת ימי המעשה והיא מתברכת.

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "ויאמר ירמיהו" (ירמיה ל"ב)
הקשר לפרשה: ירמיה הנביא מנבא לעם ישראל על שיבת ציון, ועל בנין בתים ורכישת שדות וכרמים בארץ ישראל, והוא מענין הפרשה שבה מוזכר ענין קניית בתים ושדות וגאולתן.

הידודי הפרשה

חידודים לפרשת בהר

1. באיזה חולי נפטרים רוב צדיקי ישראל?
2. מנין שארץ ישראל נקראת ארצו של השי"ת?

תשובות יש לשלוח עד יום שני למייל: 26@hpinto.org.il

משירי בנסת הגדולה

הצדיק הנסתר רבי יוסף וולטוך זצ"ל

ייחוסו של רבי יוסף וולטוך זצ"ל, משתרג ועולה בקודש עד סבו זקנו המגיד הקדוש רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זיע"א, תלמידו של רבינו ישראל ה"בעל שם טוב" הקדוש זיע"א.

רבי יוסף וולטוך זצ"ל סובב הרבה בחצרותיהם של גדולי ישראל והתאבק בעפר רגליהם, ובד בבד ידע היטב לאצור את אישיותו הרבוגנית בתוכו, הוא ידע להסתיר את גדולתו וצדקתו עד שרבים וטובים לא ירדו לסוף דעתו. הרב הצדיק רבי מאיר זצוק"ל לבית אבוחצירא היה קם לכבודו ואמר עליו "יהודי זה הוא נעלם" - כלומר קשה מאוד לעמוד על אופיו מאחר שהסתיר את פנימיותו האמיתית. כך גם התבטא אודותיו הגאון הגדול חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל - ראש ישיבת "פורת יוסף" ואמר "הוא הסתיר ממנו את מעשיו".

על מידת שקידתו וכוח התמדתו ועמלו בתורה, ניתן ללמוד מהמעשה הבא: פעם הלך רבי יוסף וולטוך זצ"ל בשכונת "מאה שערים", אליו נלווה אברך בר אורין ושניהם נכנסו לחנות ספרים מפורסמת, רבי יוסף וולטוך זצ"ל ובן לווייתו בקשו לקנות

את הספר "פתח האוהל" שחברו הגאון הצדיק ר' דוד אבוחצירא זצ"ל הי"ד, הספר הינו חבר עמוק בקבלה ומשתרע ע"פ ארבעה חלקים.

לאחר ששלשל האברך את הכסף לידי המוכר, אמר ר' יוסף וולטוך זצ"ל לאברך: "היום יום ראשון בשבת קודש, אי"ה ביום חמישי אחזיר לך את הספרים לאחר שאגמור לעיין בהם". האברך הסכים ור' יוסף וולטוך זצ"ל שם את הספרים השאולים בסליו. ביום חמישי הספרים הושבו אחר כבוד לאותו אברך, כשתוכנם היה מונח במוחו הזך של רבי יוסף.

ר' יוסף וולטוך זצ"ל הרבה בהשתטחות על קברי הצדיקים הפזורים בכל רחבי ארץ ישראל, בקיץ ובחורף נסע ממקום למקום, התפלל ולמד בהתעוררות רבה, עורר זכות ישני עפר וזכה לגלויים נפלאים והשגות רמות, נשמות הצדיקים נתגלו אליו כשהתפלל על ציון מנוחתם וזכה לפעול ישועות.

הרב וולטוך זצ"ל מיעט מאוד בשינה. תמיד עלה על יצועו בשעת לילה מאוחרת, ועל אף עייפותו הרבה נעור מוקדם משנתו והתפלל במנין ותיקין. לעתים קרה שהארץ בשיחה עם יהודי קשה יום או אז הוא שקע בלימוד עד לפנות בוקר, וחיבר לילה ויום בלימוד התורה, התפלל שחרית עם הנץ החמה ורק אח"כ שכב לישון ונתן מנוחה לעפעפיו. כאשר לן בירושלים השתדל להתפלל בבוקר בכותל המערבי.

אחד מתלמידיו שהצטרף אליו לתפילה בכותל המערבי סיפר: כמה פעמים יצאנו מביתי, עוד בטרם האיר השחר כדי ללכת לכותל, עמדנו על שפת המדרכה וראינו כי בדיוק לידינו עצרה מכונית, והנהג שלא הכיר אותנו הציע לנו להצטרף אליו לנסיעה לכותל...

יש בנותן טעם לציין את מידת קדושתו של רבי יוסף ע"ה שהקפיד מאוד שידי הקדושות לא ישתלשלו מתחת לטבורו. מידת הקפדתו המיוחדת באה לידי ביטוי עז כאשר היה נושא בידיו את שני הסלים שהיו מלווים אותו לכל מקום, סלים שבהם היו מונחים ספרי קודש בנסתר ובנגלה, ועל אף כובד משקלם הרב תנוחת ידיו לא השתנתה, ידיו

היו משולבות זו בזו מתחת לחיקו כאשר הסלים נתונים בידיו.

תפילתו היתה עושה פירות ורבים נושעו מברכותיו שיצאו מפיו הטהור. בהתלהבות ובשמחה תמידית איחל למכרי; כל הישועות! או ישועות גדולות!

סיפר בענין זה הר"ר יוסף כהן הי"ו, שרבי יוסף וולטוך היה מתאכסן בביתו, בעיה"ק ירושלים, שבאחת הפעמים כאשר הגיע למעונו של הצדיק רבי מאיר אבוחצירא זיע"א כדי להתברך מפיו בענין מסוים, אמר לו בבא מאיר ע"ה כהא לישנא: "יש לך בביתך צדיק שכוחו גדול בתפילה יותר ממני, לשם מה אתה בא אלי?"

מעטים ורעים היו שנות חייו של ר' יוסף וולטוך זצ"ל, כל ימיו סבל מכאובים וחולאים ובפרט מחולי המעיים אשר הציק לו ביותר. (במסכת שבת דף ק"ב, נאמר "רובן של צדיקים מתים בחולי המעיים", ומסביר רש"י שמתייסרין בייסורים ומתמרקים עוונותיהם. ועוד מובא במדרש רבה פרשה ס"ב - למרק אכילה מן המעיים ולהיות נקיים וטהורים כמלאכי השרת). בכל פעם שהגיע לאשדוד למעונו של הצדיק ר' מאיר אבוחצירא זצ"ל שידע והכיר במכאוביו, התפלל עליו ר' מאיר רק אז רווח לו ובחזרו לביתו הצליח לצאת לנקביו.

ואכן ייסוריו היו בגדר ייסורים של אהבה שכן הם לא מנעו בעדו לעבוד את השי"ת.

ביום כ' באייר תשמ"ג, יצא רבי יוסף וולטוך בלוויית שנים מתלמידיו להשתטח על ציוני הצדיקים ולהעתיך בתפילה. מנהגו היה לפקוד את ציונו של התנא הא-להי רבי שמעון בר יוחאי סמוך ליום ההילולא ולא ביום ההילולא עצמו מפני ריבוי המתפללים באותו יום.

לאחר התפילה במירון שם את פעמיו למערת האירא והתבודד בה שעה ארוכה, לאחר שחש שלא בטוב נסעו עמו בני לווייתו לעיר הקודש צפת, שם השיב את נשמתו ליוצרה לאחר שברך ברכת "שהכל נהיה בדברו".

זכותו תגן עלינו.

מעוניין לזכות את הרבים ולהפיץ את העלון "פחד דוד" באזור מגוריך?
פנה עוד היום ע"י שליחת מייל ל:
mld@hpinto.org.il
ותזכה בברכת הצדיק
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לקבלת דבר תורה יומי
מאת מורנו ורבנו
כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
 ניתן לשלוח הודעה
 אנגלית +972587929003 • צרפתית +16467853001
 ספרדית +541141715555 • עברית +972585207103

שמעו ותחי נפשכם

שמעו וראו כי טוב ה' - מודעה רבה לאוריינות

בסייעתא דשמיא מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א - בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

באתר קול הרשון ובמספר ישיר 0733-718-144

בקרוב יהיה ניתן לקבל חוברת קטלוג מפורט, כל שיעור עם מספר ישיר, ניתן לקבלו במייל: mld@hpinto.org.il

מסודר לפי פרשות השבוע, חגים ונושאים שונים.